

СТАНОВИШЕ

от проф. Ружко Челебиев
за Дисертационния труд на Миляна Велинова Стефанова
на тема: „Тенденции в развитието на съвременната българска мозайка“
(естетически и технологически новости)
за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

Миляна Велинова Стефанова е приета като студентка в специалност „Стенопис“ на Националната художествена академия, но завършва магистратура в специалност „Реставрация“. Любовта ѝ обаче към стенописа и научния ѝ интерес, подкрепени от необходимите за едно научно изследване воля и изследователски импулс станаха база за това научно проникване във все още недобре проучения от българското изкуствознание проблем за тенденциите в развитието на съвременната българска мозайка. Задълбочено, с разбиране се разглежда въпроса за връзката на мозайката като органична част от архитектурния ансамбъл. Изследваният проблем е интересен и значим за изучаването на модерното българско изкуство. Проучени са много специализирани източника, както и материали от архиви. За пълно покритие на целите и нуждите на дисертацията, методологията има комплексен характер включващ формален и сравнителен анализ, описателен метод, биографичен метод, събиране и класифициране на изобразителен материал и иконографски анализ.

Дисертационният труд е с обем 215 страници, включващ увод, четири глави, заключение, декларация за оригиналност, библиография от 184 писмени издания, 6 броя протоколи и 93 виртуални източника. Важно значение в общата композиция на работата имат двете приложения: „Фактология, особености, процеси и приноси в ключови етапи от развитието на мозайката в световен и национален аспект“ и „Особености в появата и насоки на развитие на българската мозайка в периода 50 – 80-те години на XX век“. В отделно книжно тяло е представен албум с 400 цветни илюстрации.

Основните приноси на дисертационния труд на Миляна Стефанова се заключава в следното:

Като събира разпокъсаните парчета от различни откъслечни издания, касаещи темата на дисертацията, Миляна Стефанова прави за първи път опит да ги събере в едно систематизирано научно изследване. Иначе казано – да се изгради една цялостна картина на това специфично, хилядолетно изкуство с толкова разнообразна художествена продукция, която има важно значение за развитието на съвременното българско монументално изкуство. Така поставена задачата от авторката е колкото трудна, толкова и необходима за изкуствоведческата наука.

Комплексното технико-технологично изследване на материалите и особеностите на изпълнение на мозайките в България в периода 1950 – 2010 година е от особена важност за по-нататъшното ѝ развитие.

Избран и анализиран е интересен материала касаещ проблема за мястото и взаимовръзката на мозайката в естетически и технологичен аспект в комбинираните техники в българското изкуство.

Италианският художник Доменико Гирландайо казва: „Истинската рисунка за вечността е мозайката“. Докторантката е извършила огромна събирателна работа с впечатляваща изчерпателност и прецизност като проследява изкуството на мозайката в периода XVI – началото на XXI век, позовавайки се на творби, обекти и автори, които не са били предмет на

